

Forståelsespapir for god adfærd på Efterskolen Solgården

Introduktion

Efterskolen Solgården tilbyder unge kurser med henblik på elevernes hele menneskelige udvikling og modning, samt deres almene opdragelse og dannelse, som det fremgår af Efterskolelovens §1.

På Efterskolen Solgården ønsker vi, at åbenhed, frihed og tryghed skal kendetegne alt, hvad vi er og gør og derfor ønsker vi, at skabe rammer for en sund adfærd i forholdet mellem eleverne og i relationen mellem elever og medarbejdere.

En *etos* er et "sæt af fundamentale moralske værdier, som kendetegner en person, et samfund, en kultur el. lignende" (Den danske ordbog).

Vi ønsker med dette forståelsespapir at give en kortfattet vejledning for alle ansatte på Solgården om, hvordan det forventes, at Solgårdens medarbejdere arbejder i relationen med skolens elever.

Forståelsespapiret har til formål at forebygge enhver oplevelse af overgreb både menneskeligt, fysisk, åndeligt og på alle niveauer.

Kort sagt ønsker vi gennem forståelsespapiret at sikre en sund relation mellem medarbejdere og elever.

Relations arbejde og magtforhold

Det er alment kendt, at der i relations-arbejdet mellem elever og ansatte er et asymmetrisk magtforhold. Her er det vigtigt at være sig ens egen magtposition bevidst som ansat.

Som den voksne og som medarbejder på en efterskole er man i en magtposition, som skal bruges med omtanke og konstruktivt i forhold til hovedopgaven som efterskolelærer.

Undertiden kan magtpositionen dog også føre til magtmisbrug, krænkelser, mobning eller andre uhensigtsmæssige forhold ikke mindst, når man står i en tætte relation til elever i løbet af et efterskoleår.

I den forbindelse ønsker vi at styrke Solgårdens medarbejdere, så de kan agere med tillid, handle klogt i de forskellige opgaver i dagligdagen og i særligt følsomme sammenhænge.

En sund relation i familiegrupperne

En af de bærende elementer i efterskolelivet på Solgården er vores familiegrupper (kontaktgrupper). Her har en medarbejder fået ansvaret for en mindre gruppe elever, som man på en særlig måde har et ansvar for. Vi anser familiegruffunktionen som en væsentlig del af at sikre elevernes trivsel.

På ugentlig plan mødes man med ens gruppe og samtaler om efterskolelivet. I løbet af året kommer familielæreren "tæt" på eleverne og lærer dem forhåbentlig godt at kende. Der arbejdes

på at der opstår en høj grad af tillid internt i gruppen og mellem elev og familielæreren. Man skal respektere eleveres personlige intimsfære og have fingerspidsfornemmelse for, hvor grænserne bør gå for at have et sundt forhold i en mindre gruppe. Som familielærer skal man være sin position bevidst.

Her gives nogle konkrete guidelines for familielærere:

- Som familielærer er man som udgangspunkt ikke fysisk overfor eleverne.
- Er der behov for at give kram eller andet i forbindelse med en akut opstået situation, hvor det skønnes naturligt, så er det acceptabelt, men det må ikke være noget, som sker ofte.
- Har man fortrolige samtaler med en elev, så foregår det som udgangspunkt ikke på elevens værelse og aldrig bag en låst dør. Anbefalingen er at snakke i et klasseværelse eller grupperum. Er der behov for gentagne samtaler eller hvor det skønnes nødvendigt, at samtalerne foregår på elevens værelse, skal ledelsen have besked herom.
- Når man er på tur med overnatning, så sover familielæreren så vidt muligt i et andet lokale end eleverne.
- Bliver familielæreren opmærksom på mistriksel hos en elev, så inddrages ledelsen i problemstillingen, som sammen lægges en strategi for det videre forløb.

En sund relation til det modsatte køn

Som medarbejder på en efterskole skal man agere i feltet med elever af det modsatte køn. Det betyder, at der er konkrete forholdsregler, som vi ønsker at medarbejderne tager særligt på dette område.

- Som familielærer er man som udgangspunkt ikke fysisk overfor eleverne.
- Er der behov for at give kram eller andet i forbindelse med en akut opstået situation, hvor det skønnes naturligt, så er det acceptabelt, men det må ikke være noget, som sker ofte.
- Samtaler med elever af det modsatte køn, foregår det ikke på elevens værelse og aldrig bag en låst dør. Anbefalingen er at snakke i et klasseværelse eller et grupperum. I udgangspunktet ønsker vi, at det er lærere af samme køn, der tager samtalerne.
- Opstår der behov for samtale med en elev af det modsatte køn efter sengetid, så skal disse samtaler være meget korte og foregå i skolens studieområde eller dagligstue. Det skal altid meddeles skolens leder, hvis der har været behov for en sådan samtale.

En sund praksis ved godnat-runderne

I forbindelse med arbejdet på efterskole skal der siges godnat til eleverne og både mænd og kvinder siger godnat på det modsatte køns gange. Det er helt naturligt og en del af jobbet. Vi har dog en gældende praksis på området.

- Godnat-runden skal være kortfattet og i udgangspunktet afsluttet kl. 22.45.
- Helt konkret foregår en godnat-runde på følgende måde:
 - Læreren banker på døren og venter på et "kom ind"
 - Orienterer sig på værelset fra døråbningen om de rette elever er til stede og der siges godnat. Er man på det modsatte køns gange, så er reglen, at man som medarbejder holder fast i dørhåndtaget og ikke unødigt bevæger sig ind på værelset.
 - Godnat-runden er ikke en anledning til unødvendige snakke eller dybe samtaler. Der henvises til mulighed for en snak næste dag.
 - På nogle vagter er der flere medarbejdere påsat, hvilket gør, at man siger godnat på hver sin gang og efter godnat-runden lige kan afstemme om der har været noget usædvanligt.
 - Utsigtet kan der i forbindelse med godnatrunden opstå situationer, hvor man møder elever i uheldige situationer, hvor de fx kun er iført undertøj eller kommer gående fra badet kun med et håndklæde om kroppen.

Situationen kan forvirke akavet for både elev og medarbejderen. Man må som medarbejder kunne forvente, at eleverne er ordentlig påklædt ved godnatrunde, hvorfor det efterfølgende bør blive italesat overfor eleven for at undgå, at situationen kan misforstås.

- Oplever man som elev eller medarbejder uhensigtsmæssige forhold omkring godnatrunden bør det vendes med skolens leder.

Sunde arbejdsforhold for volontører

Hvert år har vi ansat volontører, der typisk er unge som kort forinden har færdiggjort en ungdomsuddannelse. De er derfor ofte tæt i alder med Solgårdens elever. I forhold til deres opgaver har vi et udarbejdet nogle konkrete retningslinjer for deres arbejde som i kort form følger her:

- Vi forventer, at du som volontør gerne vil være samme med eleverne. Samtidig skal der være en tydelig forskel mellem at være elev og ansat. Du er ansat og skal derfor være loyal overfor skolens regler og de beslutninger, der træffes ved medarbejdermøderne.

- Der skal ikke være besøg af elever i volontørboligen.
- Som mandlig volontør er man i udgangspunktet ikke på pigegangen og modsat. Det betyder at man som mandlig volontør som udgangspunkt ikke siger godnat til pigerne og modsat. Der kan dog være tilfælde, hvor det kan være nødvendigt at hente en elev eller lignende på elevgangene.
- Samtaler med elever foregår aldrig bag låste døre.
- Dybe personlige samtaler med elever af det modsatte køn skal aldrig foregå efter sengetid.
- Fysisk kontakt mellem volontører og elever bør undgås. Er der behov for at give kram eller andet i forbindelse med en akut opstået situation, hvor det skønnes naturligt, så er det acceptabelt, men det må ikke være noget, som sker ofte.
- Volontørerne har en mentor, som følger op på volontørernes daglige virke.

Tiltag for at sikre sunde relationer mellem elever og ansatte

For at sikre, at elever og medarbejdere oplever, at der er sunde relationer mellem elever og ansatte har vi lavet dette forståelsespapir, som konkret udmønter det vi finder for en god praksis i efterskolehverdagen, hvor snitfalder mellem elever og medarbejdere kan være af mange forskellige arter.

For at sikre stor gennemsigtighed og for at give eleverne mulighed for at komme til orde, hvis der opleves usunde forhold i relationerne har vi følgende initiativer på Efterskolen Solgården

- 1-2 gange årligt har vi en "Undervisningsmiljø- og trivselsundersøgelse", hvor eleverne anonymt kan fremkomme med synspunkter omkring trivsel, undervisning, mistrivsel, mobning eller hvis de oplever krænkelser. Undersøgelsen vil blive gennemgået af medarbejderrådet samt skolens ledelse. Den offentliggøres og lægges i anonymiseret form på Solgårdens hjemmeside. I tillæg til undersøgelsen laves en konkret opfølgingsplan.
- Trivselsamtaler med elever, hjemmet og familielæreren gentagne gange i løbet af året.
- Der nedsættes hvert år et elevråd, der også bliver inddraget i trivselsarbejdet.
- Årlig gennemgang og justering af skolens antimobbestrategi.

En sund ledelse

Ledelsen på Solgården består i dagligdagen af forstander og viceforstander. Herudover er der medarbejderrådsformand, tillidsmand og en medarbejder med særligt ansvar for elevrådet.

I sidste ende står ledelsen til ansvar overfor skolens bestyrelse med hvem væsentlige trivselforhold vendes under fortrolighed.

Ledelsen arbejder på at være skriftligt dokumenterende i forhold til eventuelt opståede sager, hvor elevers trivselsforhold er i spil samt beskrivende i forhold til opsamling på disse forhold.